Heemkunde Werkgroep Reusel

Nieuwsbrief

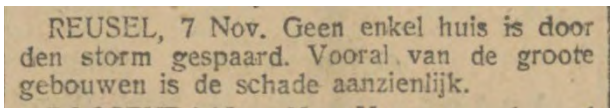
No.55, oktober 2026

secretaris@heemkundereusel.nl
www.heemkundereusel.nl

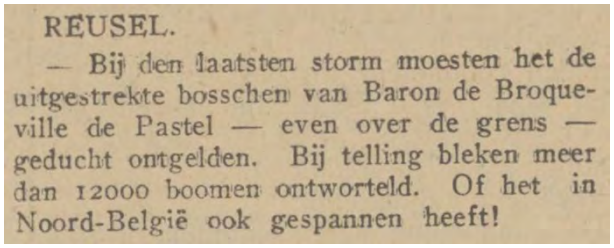
Beste leden en relaties,

De herfst is het seizoen van gure wind, dwarrelende bladeren en soms flinke stormen. Tegenwoordig krijgt een zware storm een naam, zoals Austen, Boelo en Chloe. Dat maakt het gemakkelijker om erover te berichten en de bevolking te waarschuwen. Maar zo vanzelfsprekend is dat niet altijd geweest. Vroeger sprak men gewoon over een zware storm of een najaarsstorm. Toch maakten ook toen stormen indruk en werden ze soms nog jarenlang herinnerd. Stormen lieten flinke sporen na in onze streek zoals bijvoorbeeld in het najaar van 1921.

REUSEL, 7 Nov. Geen enkel huis is door den storm gespaard. Vooral van de groote gebouwen is de schade aanzienlijk.

Provinciale Noordbrabantsche en 's Hertogenbossche courant - 08-11-1921

REUSEL.

— Bij den laatsten storm moesten het de uitgestrekte bosschen van Baron de Broqueville de Pastel — even over de grens — geducht ontgelden. Bij telling bleken meer dan 12000 boomen ontworteld. Of het in Noord-België ook gespannen heeft!

Eindhovensch dagblad - 10-11-1921

In deze nieuwsbrief weinig stormachtige berichten, maar wel de nodige aandacht voor onze vereniging en andere aspecten rondom heemkundige onderwerpen. We wensen jullie veel informatief leesplezier.

Bestuur en Werkgroep Communicatie.

De Schéépер in het ED
Dorpskroniek zet al honderdvijftig edities de gewone Reuselnaar in het licht

De eerste editie van De Schéépер werd in april 1989 huis-aan-huis in het dorp verspreid. Een paar maanden later had het blad van Heemkunde Werkgroep Reusel al negenhonderd abonnees.

Dat is bij de honderdvijftigste jubileumeditie nog steeds het geval.

Journalist: Twan Linders
Bron: ED

De reden om in 1989 met De Schéépер te beginnen was heel banaal: geld. „We moesten als Heemkunde Werkgroep Reusel financiële bronnen aanboren om te kunnen blijven bestaan", vertelt redactielid Jos Lavrijsen, die in 1989 samen met Aad Martens en Karel van Hoppe aan de wieg van de dorpskroniek stond.
Van andere heemkundekringen kregen ze het advies om een tijdschrift te beginnen. Dat werd De Schéépер, naar het beeld van de schaapsherder dat bij het bejaardenhuis staat. „De verbondenheid met vroeger, zoals een herder met zijn schapen: dat moest dit blad uitstralen."
Ter kennismaking werd de eerste editie van De Schéépер huis-aan-huis in Reusel verspreid. Het eerste artikel is steevast een gesprek met een echte Reuselnaar. „Ik vond dat gewone mensen aan het woord moesten komen", zegt Lavrijsen. Hij pakt de eerste editie erbij. „Toon Tuut: een boer die bij Reusel Sport altijd aan de zijlijn stond, die voorbad in de kerk en ontiegelijk kon zingen. Hij had geen auto en boerde op de ouderwetse manier. Een prachtige karakteristieke mens."
Dat het blad met zwart-wit foto's prompt negenhonderd abonnees had, veranderde veel. „Toen kwam er druk op. 'Nou moet het goed zijn.' Het tiende blad was al veel deskundiger qua vormgeving. Van dat eerste boekje klopte niets", zegt Lavrijsen met een lach.

Abonnees in Canada en Australië
Vrijwilligers bezorgen elk kwartaal De Schéépер binnen de gemeentegrenzen. Maar er gaan ook boekjes naar de rest van Nederland, België en zelfs Canada, de Verenigde Staten, Australië en Brazilië, naar mensen met Reuselse roots. Zij betalen wel de portokosten.
In de loop der jaren schreven bekende Reuselnaren als Jaon Jansen, Wim van Gompel en Graart Janssen voor het blad. Een rode draad en terugkerend thema is de oorlog. „Zeker in de

eerste tien jaar vertelden zoveel mensen daarover. Er is hier enorm gevochten."
Na honderdvijftig edities is de inspiratie nog niet op, zegt Bernard Fleerakkers, één van de zes huidige redacteuren. „Van smokkelen tot de tram of radiopiraten, je bedenkt altijd wel historische onderwerpen met een link tot Reusel."

*Redactieleden Bernard Fleerakkers en Jos Lavrijsen en voorzitter Gerrit van de Wouw van Heemkunde Werkgroep Reusel (v.l.n.r.) lezen in de honderdvijftigste editie van hun blad 'De Schéépe*r'. © DCI Media

Knottenbelt
Fleerakkers, redacteur sinds 2008, denkt met veel plezier terug aan de zoektocht naar informatie over de rijke Rotterdamse plantagehouder Knottenbelt, die in de buurt van de grens een jachtpaviljoen had. „Hij sponsorde het voetbal met een beker, maar die Knottenbelttrofee hebben we jammer genoeg niet meer kunnen vinden."
De Reuselnaren die in De Schéépe*r over het voetlicht worden gebracht, hebben stuk voor stuk een respectabele leeftijd bereikt. „Die hebben de meeste geschiedenis", zegt secretaris Marcel Vosters van Heemkunde Werkgroep Reusel.
Ook de redacteuren, die het schrijven er vroeger bij deden naast hun werk, zijn inmiddels gepensioneerd. „Dat is een continue zorg. Het is enorm lastig om jonge mensen erbij te betrekken", zegt voorzitter Gerrit van de Wouw.

Zout zonder de peper
Het bestuur denkt na hoe het blad meer interactief kan worden en in hoeverre er meegegaan moet worden met het digitale tijdperk. 'Reusel zonder De Schéépe*r is als zout zonder de peper', hangt op een bordje in de Heemkamer, op de eerste etage van gemeenschapshuis De Kei.

Wat typisch Reusels is? „Mensen moeten altijd overgehaald worden om mee te doen", zegt Van de Wouw. „Maar als ze dan in De Schéépe*r staan, zijn ze zo trots als een aap met tien lullen", zegt Lavrijsen. „Dat is ook typisch Reusels."

Belangstellenden kunnen zich uiteraard nog steeds abonneren per e-mail: adminscheeper@heemkundereusel.nl

Vitrine in de HWR Heemkamer: 150 nummers De Schéépe*r

In de Heemkamer van de Heemkunde Werkgroep Reusel staat deze maanden een bijzondere jubileumvitrine in het teken van het 150ste nummer van De Schéépe*r.

Het blad, dat in april 1989 voor het eerst huis-aan-huis in alle Reuselse brievenbussen werd verspreid, groeide uit tot een vertrouwd venster op het Reusels heem, verleden én heden.
De eerste redactie, bestaande uit Karel van Hoppe, Jos Lavrijsen en Aad Maertens, wilde een blad maken dat dicht bij de mensen stond. De toon was warm en dorps, met dialect, volksverhalen en interviews met markante Reuselnaren. Voorzitter Graard Janssen schreef toen al: “Nou weten wij dat iedere Reuselnaar van zijn dorp houdt”.

Ook het beeldje van De Schéépер, ontworpen door Tonnie van de Vorst en jarenlang te zien op de markt, krijgt in de vitrine een plek als herkenbaar symbool van het Reusels erfgoed.

Het jubileumnummer, nummer 150, is opnieuw huis-aan-huis verspreid in Reusel. Daarmee wil de Heemkunde Werkgroep Reusel nieuwe abonnees verwelkomen én het bestaande werk voor de lokale geschiedenis stevig voortzetten.

De redactie van nummer 1 schreef ooit voorzichtig: “Of er meer nummers komen is afhankelijk van u”. Ruim 35 jaar later blijkt dat enthousiasme nog altijd groot.

Naast de vitrine boven is er ook beneden in de foyer van MFA De Kei aandacht voor het jubileum. Daar staat een groot papier-maché beeld van De Schéépер: een opvallende blikvanger die het thema van het blad op een eigentijdse manier tot leven brengt.

De Heemkamer is geopend op dinsdag van 10.00 tot 12.00 uur. Buiten openingstijden is de vitrine te bekijken vanuit de gang (1e verdieping bij de Heemkamer) van MFA De Kei, Kerkplein 69 in Reusel.

Lezing bij HWR over transcriberen

Op maandag 28 september gaf Tonny Klomp, bestuurslid van NGV-KPL (de afdeling Kempenland en Peelland van de Nederlandse Genealogische Vereniging), in de HWR-heemkamer een lezing over transcriberen.

Ruim twee jaar geleden begon zij samen met enkele vrijwilligers bij het RHCe (Regionaal Historisch Centrum Eindhoven) met het nummeren, scannen en transcriberen van schepenbankboeken uit de periode vóór de Franse tijd. Momenteel werken zij aan de boeken van Bladel, Reusel en Netersel. Twee boeken zijn inmiddels volledig getranscribeerd.

Als projectleider laat Tonny de genummerde en gescande schepenbankboeken met het computerprogramma Transkribus automatisch transcriberen. Dat werkt goed, maar niet foutloos: per pagina bevat de transcriptie nog ongeveer twintig tot dertig fouten.

17e-eeuws handschrift - letters a t/m m (naar W. Bogtman)

Het corrigeren daarvan blijft dan ook een flinke klus. De leesbaarheid hangt sterk af van het handschrift; bovendien verschilt zestiende-eeuws schrift aanzienlijk van zeventiende-eeuws schrift. Ter illustratie deelde zij een boekenlegger uit met een alfabet in zeventiende-eeuws handschrift.

Het was een boeiende en informatieve lezing, waarin zij veel getranscribeerde voorbeelden liet zien en vragen van de twaalf aanwezigen beantwoordde.

Tonny wees erop dat op openarchieven.nl naast persoonsvermeldingen ook transcripties te vinden zijn. Daarin kan op tekstfragmenten uit historische documenten en kranten worden gezocht. Onderaan de pagina staat bij welke archieven dit mogelijk is. Het RHCe ontbreekt nog, maar het BHIC en het Regionaal Archief Tilburg zijn al aangesloten.

Zelf aan de slag? Kijk dan op www.transkribus.org Er is ook een webapp beschikbaar via http://app.transkribus.org

Rabo ClubSupport

Leden van Rabobank De Kempen hebben hun stem uitgebracht en daarmee de financiële bijdrage bepaald voor onze deelnemende HWR. Wij ontvangen van de Rabobank een bedrag van € 257,08 dat we zullen besteden om onze website te hernieuwen.

Rabo ClubSupport is meer dan alleen de stemcampagne; clubs brengen mensen samen. Ze zorgen voor verbinding, saamhorigheid en een sterke gemeenschap.

Onze HWR is veel meer dan een plek waar je een hobby uitoefent. Het is een plek waar mensen elkaar ontmoeten, vrijwilligers zich inzetten en generaties met elkaar verbonden worden. Bij ons komt dat bijzonder in beeld door de gezamenlijke belangstelling en zorg voor ons Reusels erfgoed.

Wij danken allen die de stem op HWR uitgebracht hebben voor hun loyaliteit en de Rabobank voor het geweldig gebaar waarmee zij het lokale verenigingsleven ondersteunen.

Uit de bibliotheek van de HWR

Bergeijk in de eerste wereldoorlog.
Oorlogskroniek Kempenland 1914 - 1918.
Auteur: Johan Biemans
Uitgeverij: Stichting Eicha
Jaar van uitgave: 2015
Aantal pagina's: 432

Johan Biemans is een schrijver die zijn sporen verdiend heeft door zijn boeken over de Kempen. Hij publiceerde op zijn 91e zijn 38e boek en zijn eerste publicatie dateert van 1953. Dat is 1 publicatie per 2 jaar, met recht een veelschrijver!

In de inleiding zet de auteur al de toon: tekst en foto's strijden om de voorrang en de lezer verbaast zich over het grote aantal foto's dat er

blijkbaar al in de eerste jaren van de oorlog is gemaakt en bewaard gebleven.
Het boek omvat bijna 350 pagina's en is vrijwel te verdelen in twee gelijke delen van 175 pagina's met elk een andere invalshoek.

Het eerste deel is gewijd aan de beleving van de oorlog zoals dat verwoord wordt door ooggetuigen in een persoonlijk interview of dagboek. Uiteraard ontbreekt een hoofdstuk over de slachtoffers van de dodendraad niet, evenmin als aandacht voor de Belgische vluchtelingen. Het meest persoonlijke geluid komt van de post van de ingekwartierde soldaten waarin ze het thuisfront informeren hoe het met hen gaat. Opvallend is de grote afstandelijkheid in het taalgebruik, ook naar eigen echtgenotes, maar misschien komt dat voort uit het feit dat de correspondentie verloopt via prentbriefkaarten waardoor de tekst voor iedere postbode te lezen is. Het bijkomend voordeel daarvan is wel dat deze prentbriefkaarten een heel goed beeld geven van de Kempische wereld in die periode.

Het tweede deel van het boek, met als ondertitel "Oorlogskroniek Kempenland" bestaat volledig uit wat de auteur noemt "persberichten", uit de Meijerijsche Courant en Eindhovensch Dagblad. Hierbij houdt hij de chronologische volgorde aan. Dit boek is een prachtig naslagwerk, niet in het minst door het grote aantal foto's. Het accent ligt op Bergeijk, maar omdat met name in de "persberichten" de beperking tot Bergeijk is weggevallen is het zeer interessant voor de gehele Kempen.

Uit het HWR archief

Schuldbekentenis erfgenamen Frans van Herck
[30 oktober 1708].
Rechterlijk Archief Bladel, Inv. 19 folio 64v – 65.

Pattacon (ook: patagon), geslagen in Antwerpen - 1695 (Hertogdom Brabant, Spaanse Nederlanden)

Compareerde voor ons schepenen in Reusel naargenoempt Wouter van Herck voor sig selven, Willem van Herck ende Lambrecht van Herck mede voor hem selven alsoo kinderen Frans van Herck verweckt bij Cattolijn Fabri bekennen wel en deugdelijke schuldigh te weesen aan Hendrik Robert coopman der stadt en vrijheijt Turnhoudt eene jaarlijke en erfelijke rente van hondert ses en seventigh guldens vijftien stuijvers geloovende daarvoorens jaerlijks ten intreste te betaalen sestien guldens negentien stuijvers ten allen verschijndagen sijne ingegaan den 9 feb: 1708 verbindende de voorsz comparante daar vooren tot vaste hipoteecq seker erven metten huijsinge gestaan ende geleegen tot Reusel inde Voortstraete genaamt den Gilenacker noort de Voortstraete west d'erve Jan Kemps gecoomen van Wijnant Puts, suijt den Beemt en erve Hendrik Volders ofte desselfs erfgenaamen oost den Dries toebehoorende het kint Jan Mesmakers ende andere.

Item eem stuck hoijwas suijt, oost neffens Jan Peech toebehoorende Willem Hoefmans noort de gemeijne straet west Mattijs Anthonis. Item eem stuck landt en groes genaamt het Hooyvelt bestaande in drie parceelen suijt Jan Kemps voorsz west deselve goederen oost de Eusels van Jan Puts en andere alsoo los en vrije panden groot volgende quohiere der verpondinge seven hondert veertigh roeden hem voorsz: comparanten aangecoomen bij versterff van henne voorschreven ouders ende is met deese hondert sesenseventigh guldens vijftien stuijvers gecasseert eene obligatie die de voorsz kinderen Frans van Herck waaren geldende aan Christiaan Mallans ingecomen bij henne vader Frans van Herck ende staat de voorsz erfgenaamen ter quijtinge met de voorsz somme in hollantse valuatie de pattacon tot vijftigh stuijvers ende alle andere goude ende silvere munte naar adversant geloove die voorsz gelden en de voorsz hipoteecq te weeren ende cleeren behoudelijks des dorps commer te weeren en cleeren als men erven met recht schuldigh is te weeren ende cleeren dan naar rechten te houden voorde voorsz erfrenten metten verloopen vandien onder verbant van henne persoonen ende goederen dan naar rechten.

Actum voor Hendrick Poulus ende Jan Cornelis schepenen in Reusel op den 30 october 1708.
Hendrick Paulus
Jan Cornelis
Me present G. de Graaf.

Het Nationaal Archief mag niet stoppen met publieke taken!

Ons nationale geheugen is in rep en roer. De directie van het Nationaal Archief wil namelijk publiekstaken afstoten en stoppen met het opnemen van particuliere archieven. Dat zou grote gevolgen hebben, bijvoorbeeld dat scholen niet meer op bezoek kunnen komen en dat de persoonlijke archieven van staatslieden en van grote organisaties niet meer in het archief van de toekomst te vinden zouden zijn.

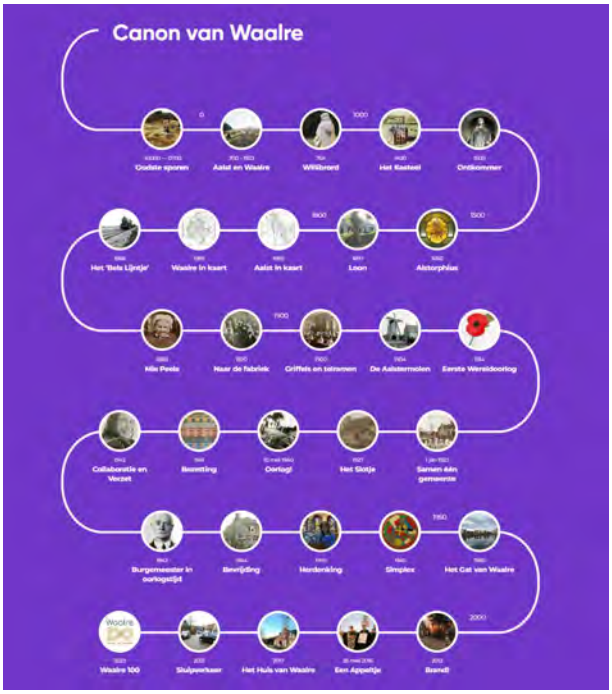
Dat dit niet alleen verontrustend is voor de medewerkers die een brief naar de minister hebben gestuurd, maar ook voor historici, journalisten, archivarissen, en anderen, is duidelijk door de petitie die is gestart

Mocht je ook vinden dat het Nationaal Archief open moet blijven voor iedereen?
Hoe meer handtekeningen, hoe moeilijker de minister dit kan negeren.

Teken ook, kost maar 1 minuut!
Klik HIER: https://t.ly/l8iDX

De Canon van Waalre

Veel onderzoek en gesprekken hebben geresulteerd in de Canon van Waalre. Dit is een project waar een werkgroep van de Stichting Waalres Erfgoed in 2023 mee is begonnen en dat nog steeds wordt aangevuld. De Canon voert de lezer mee door de rijke historie van beide dorpen. Een historie, die rond 1100 begint met de oude Sint Willibrorduskerk van Waalre, waar nu de jaarlijkse Brabantse dodenherdenking plaats vindt, en met het kasteel, waarvan alleen de locatie nog terug te vinden is. De Canon biedt ook een blik op de vele gebeurtenissen en mensen die Aalst en Waalre hebben gemaakt tot het dorp dat het vandaag de dag is.

Na de presentatie is de werkgroep actief gebleven om continue aanpassingen en verbeteringen aan te brengen. De Canon is vooral bedoeld voor de bovenbouw van de basisscholen in Waalre, maar hij kan ook interessant zijn voor iedereen die nieuwsgierig is naar de geschiedenis van de gemeente. Basisscholen zijn er enthousiast over en zo legt de Canon al vroeg een verbinding met kinderen.

De Canon is te vinden op:
https://www.canonvannederland.nl/nl/noord-brabant/waalre

Expositie: Beleef Den Bosch

Vanaf maandag 23 november is de expositie ‘Beleef Den Bosch’ te bezoeken in het Groot Tuighuis in 's-Hertogenbosch. Een gratis expositie waarin kunst en erfgoed niet alleen bekeken, maar vooral gevoeld, gehoord en ervaren mogen worden.

Hoe beleef je de Sint-Jan als je haar niet kunt zien? En hoe ervaar je De Tuin der Lusten van Jheronimus Bosch wanneer kijken geen optie is? 's-Hertogenbosch is de eerste stad in Nederland die de stad toegankelijk maakt voor mensen met een visuele beperking.

Deze expositie wordt georganiseerd door Kerststallen Den Bosch en is voor mensen met een visuele beperking en ziende mensen zijn ook welkom! Tot eind maart 2027 van maandag tot en met vrijdag gratis te bezoeken van 9.30 uur tot 16.30 uur. Meer info vind je via: https://beleefdenbosch.nu/

Elsken Joosten Aerts - protestantse stammoeder in overwegend katholiek Staats-Brabant

Elsken Joosten Aerts werd rond het jaar 1605 te Strijp (Eindhoven) geboren als dochter van Joost Aerts, bouwman en schepen aldaar. Zij trouwde omstreeks 1629 met Aert Jansen Smits. Het stel vestigde zich in zijn woonplaats Hapert en kreeg uiteindelijk minstens negen kinderen. Elsken Joosten overleed tussen 1687 en 9 maart 1696.

Elsken Joosten wordt gezien als een eigenzinnige, vastberaden en uitgesproken vrouw. Zij koos haar eigen koers en week openlijk af van de katholieke norm in het Kempenland door met haar gezin het protestantse geloof aan te nemen. Het leverde haar de bijnaam ”Geuze Els” op, een bijnaam die door de eeuwen heen overgeleverd werd middels een volksrijmpje. Dit volksrijmpje is een weerspiegeling van de religieuze spanningen, verhoudingen en onvrede ten tijde van het Generaliteitsland Staats-Brabant, nadat het definitief gescheiden werd van het Hertogdom Brabant en onder het gezag van de Staten-Generaal kwam te vallen. Het rijmpje luidt als volgt: “*De Geuze Els, heeft de heele Kempen gevelst*”.

Schets van de middeleeuwse kerk met toren (rechts) tegenover de Hervormde kerk (links), gelegen aan den Hoogebocht bij buurtschap De Hoeven - later het Kerkeneind genoemd - te Hapert in 1832, de buurtschap waar Elsken Joosten in de 17e eeuw gewoond heeft.

Lees het hele verhaal van deze Geuze Els - de stammoeder van de Kempische protestanten - op de website van Erfgoed Brabant Verhalen: https://t.ly/0FRUx

Nieuws vanuit de Kempencollectie

DE KEMPEN COLLECTIE

Verschillende musea en heemkundekringen uit de Kempen waaronder ook onze HWR hebben zich verenigd in de Kempencollectie. Via de gezamenlijke website https://kempencollectie.nl/ kun je digitaal grasduinen tussen ruim 40.000 objecten.
Regelmatig zullen er in deze nieuwsbrief berichten van onze partners te vinden zijn.

Cultuurhuis Bergeijk

Museale objecten voor tentoonstelling over het Stoom gezocht

Vanaf half november komt er in het Cultuurhuis Bergeijk een tentoonstelling over het Stoom in Bergeijk. De tentoonstelling duurt tot en met zondag 4 april 2027.

Het Stoom was ooit een grote en belangrijke coöperatie van boeren en een van de grootste werkgevers in Bergeijk. Eén van de redenen voor deze tentoonstelling is dat er wellicht nu nog veel mensen zijn, die er ooit gewerkt hebben. Ook is

het opsporen van spullen, die de moeite waard zijn om in bruikleen ten toon te stellen, nu nog redelijk goed mogelijk.

Op de afbeelding zie je een groot keramisch wandbord, dat de heer Jacobs kreeg toen hij 25 jaar op 't Stoom werkte. Naar dit soort objecten is het Cultuurhuis Bergeijk op zoek. Maar ook naar oude blikjes van 'Jacky' en Caramelco of flessen, die ooit gemaakt en afgevuld werden in de fabriek in Bergeijk.

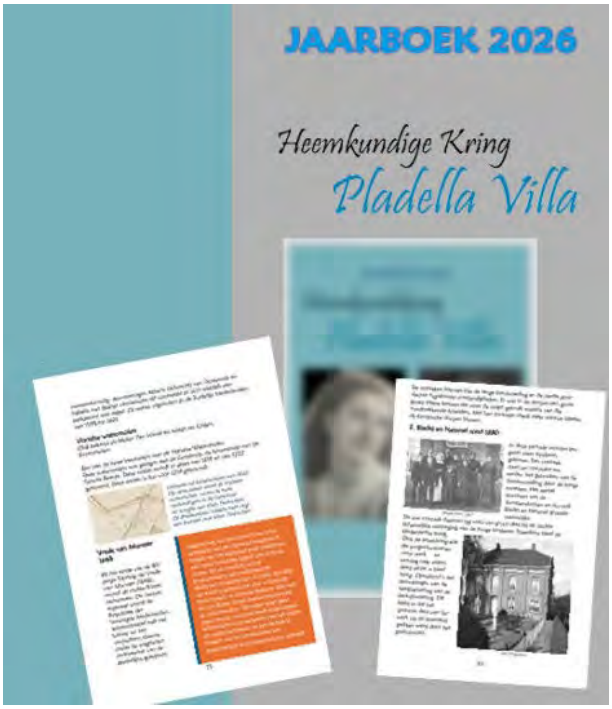
Ook andersoortige voorwerpen, gereedschap, melkbussen of attributen, die gebruikt werden op de boerderij voor het melken van de koeien en het leveren van melk aan de fabriek, zijn van harte welkom. Voorwerpen met een verhaal.

Heb jij iets voor de tentoonstelling?
Mocht je iets hebben voor de tentoonstelling, stuur dan een e-mail naar jossmeets1946@gmail.com met een korte omschrijving en een (telefoon)foto van het object.

Heemkundekring Pladella Villa

Jaarboek Pladella Villa, terug van weg geweest.

Na een aantal jaren zonder jaarboek, 2017 was de laatste editie, geeft Pladella Villa weer een jaarboek uit. Niet éénmalig maar de heemkundekring wil weer een aantal opvolgende jaren een jaarboek gaan uitgeven. Een boek met allerlei verhalen uit de gemeente, geschiedenis maar ook actuelere zaken komen aan bod. Lag de focus in het verleden op de kerkdorpen Bladel en Netersel, nu wil men nadrukkelijk ook verhalen uit Hoogeloon, Hapert en Casteren delen.

In het Jaarboek 2026 staan een aantal mooie verhalen, over mentaliteit en over molens, over 't Wapen, wethouder en woningen, over smokkelen en gedichten. Het boek heeft een harde kaft en bevat zwart-wit afbeeldingen en afbeeldingen in kleur. Het jaarboek omslaat ongeveer 150 pagina's en zal rond 20 november beschikbaar zijn. Een mooi cadeau voor de feestdagen.
Het boek is te koop tegen een speciale voor-intekenprijs van € 17,50. Deze prijs is geldig als je de intekenstrook vóór 25 oktober inlevert. Meer informatie op https://pladellavilla.nl/

Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot

75 jaar De Heerlijkheid Oirschot

Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot heeft zondag 25 oktober 2026 tijdens een feestelijke bijeenkomst met de leden en genodigden het 75-jarig bestaan gevierd.

Het jubileum werd op bijzondere wijze gevierd. Geen receptie en geen speeches maar een aantal rondetafelgesprekken over heemkunde en de geschiedenis van de heemkundekring. Met als motto "De Heerlijkheid draait door" voerde presentator Joris van Esch een viertal gesprekken naar analogie van het tv-programma "De Wereld draait door". Met voorzitter Anton Eggers werd

achterom naar het verleden en vooruit naar de toekomst van de kring gekeken. Met de Oirschotse wethouder Joep van de Ven werd gesproken over erfgoed in Oirschot en met twee leden over hun drijfveren om actief te zijn voor de heemkundekring. Laatste gast was Brabants Heem voorzitter Henk Hellegers die bevraagd werd over de rol van Brabants Heem voor de heemkundekringen, over de veranderingen, die zich in die 75 jaar binnen de Brabantse heemkunde voorgedaan hebben en de toekomst ervan. Na afloop van het gesprek feliciteerde Henk de jubilerende kring en mocht hij het Binck-beeldje overhandigen aan voorzitter Anton Neggers.

Voorzitter Anton Neggers (rechts) van de jubilerende kring ontving uit handen van Brabants Heemvoorzitter Henk Hellegers het beeldje van oprichter pastoor Binck van Brabants Heem. (foto Ineke Strouken)

Kempenmuseum Eersel

Heropening Kempenmuseum Eersel

Na maanden hard werken is het dan eindelijk zover. Op 10 december 2026 heropent het Kempenmuseum in Eersel.
Het middagprogramma start om 14:30 uur.
De officiële uitnodiging, met volledig programma, volgt binnenkort.

Museum ’t Oude Slot

Veldhovense koppen als erfgoed

In Museum ’t Oude Slot in Veldhoven hangen portrettekeningen die eind jaren ‘50 en begin jaren ‘60 zijn gemaakt van Veldhovenaren. De tekenaar, Willem Adams, is in 1937 in Meerveldhoven geboren en heeft zich ontwikkeld tot een heel goede kunstenaar.

De houtskoolschetsen uit de jeugd van Willem Adams zijn portretten van mensen uit zijn directe omgeving. Hij heeft van zijn modellen nooit de namen genoteerd. Het ging hem niet om het wie maar om het hoe. Maar als Veldhovense bezoeker is er natuurlijk de verleiding om te proberen de geportretteerden te herkennen. Het zijn mooie en herkenbare koppen. Het kan opa of oma zijn, of is het toch...?

De tentoonstelling in Museum ‘t Oude Slot van zaterdag 10 oktober tot en met zondag 29 november combineert zijn tekenwerk uit de beginperiode met zijn latere werken, een ontwikkeling van ingetogen en sober naar veelkleurig en geometrisch tot explosief met kolkende emoties. Willem Adams heeft daarmee terecht een plaats veroverd in de Brabantse kunst van de 20e eeuw.

Nieuwsbrieven

Deze maand ontving het HWR secretariaat diverse nieuwsbrieven van collega verenigingen. Deze zijn hier te lezen:

Nieuwsbrief Brabants Heem – oktober 2026: https://t.ly/pnKp9

Nieuwsbrief Erfgoed Brabant – september 2026: https://t.ly/A-vYE

Nieuwsbrief Erfgoed Brabant Verhalen – oktober 2026: https://t.ly/cEFZi

Nieuwsbrief Brabanders en hun Taal – oktober 2026: https://t.ly/VLtfe

Nieuwsbrief Brabant-Collectie – oktober 2026: https://t.ly/wiyIB

Nieuwsbrief Regionaal Archief Tilburg – oktober 2026: https://t.ly/yg6GJ

Nieuwsbrief Cultuurhuis Bergeijk – oktober 2026: https://t.ly/2VUOh

Nieuwsbrief Heemkundekring Den Beerschen Aard – oktober 2026: https://t.ly/_XOGt

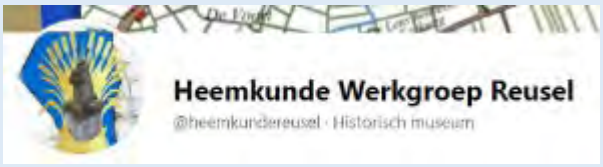
Nieuwsbrief Erfgoedhuis Veldhoven – september 2026: https://t.ly/KNkvt

Nieuwsbrief Heemkundekring Amalia van Solms Baarle-Nassau/Hertog – oktober 2026: https://t.ly/vmJmG

Mededelingenblad Heemkundekring Weerderheem Valkenswaard – oktober 2026: https://is.gd/r8oB1e

Nieuwsbrief Heemkundekring Tilborch – oktober 2026: https://is.gd/T3Wt5R

Heemkunde Werkgroep Reusel heeft ook een facebook pagina. Je kunt ons vinden op: https://www.facebook.com/heemkundereusel

Wil jij onze nieuwsbrief ook regelmatig ontvangen stuur dan een email naar secretaris@heemkundereusel.nl

Ook voor afmeldingen mailen naar secretaris@heemkundereusel.nl

Deze HWR nieuwsbrief en oudere afleveringen zijn terug te lezen in een archief op onze website: heemkundereusel.nl/nieuwsbrief.html

Boter op je hoofd hebben

Als je boter op je hoofd hebt, maak je anderen misschien wel verwijten, maar is dat niet helemaal eerlijk omdat je zelf ook schuldig bent aan een bepaalde problematische situatie. De ander verwijten maken is dus wat hypocriet.

De precieze herkomst van dit bekende spreekwoord is onduidelijk, maar wel bekend is dat hij al tijden gebruikt wordt in onze taal. Vermoedelijk is de uitdrukking afgeleid van de uitdrukking 'Wie boter op zijn hoofd heeft, moet niet in de zon lopen' of 'moet uit de zon blijven'. Het dragen van boter op het hoofd verwijst mogelijk naar de oude gewoonte om manden vol levensmiddelen op het hoofd te dragen. Wie boter in de mand vervoerde kon tijdens een warme dag thuiskomen met gesmolten boter in het haar. Niet erg handig dus, tijdens een hittegolf boter op je hoofd dragen…

Zuiver geweten
Volgens het Groot Uitdrukkingenwoordenboek van Van Dale (2006) is het ook mogelijk dat de uitdrukking 'Wie een hoofd heeft van boter, moet geen bakker worden' ten grondslag ligt aan de huidige variant. Dit betekent zoveel als 'wie geen zuiver geweten heeft, moet ervoor zorgen dat hij niet aan kritiek wordt blootgesteld'.

De bekende taalkundige F.A. Stoett wees in zijn *Nederlandsche spreekwoorden, spreekwijzen, uitdrukkingen en gezegden* (1923-1925) nog op een versje van Jacob Cats waarin ook boter voorkomt:

Wiens hoofd van boter is, die moet gedurig schromen;
Die moet niet aen het vyer, of voor den oven komen.

Bron: Historiek